

۲۴

آمارهای بین‌المللی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه آماری اوضاع ایران از بعضی جهات با سایر کشورهای جهان، مرکز آمار ایران اقدام به تهیه و ارائه فصل آمارهای بین المللی در سالنامه آماری کشور کرده است. برای تهیه این فصل، از سالنامه های آماری سازمان ملل متحد در زمینه های جمعیت، توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل جمعیت جهان را برحسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال 2013 و دوره 2020 تا 2050 میلادی نشان می دهد. جدول شماره 2، به اطلاعات مربوط به جمعیت، تراکم جمعیت، جمعیت زیر 15 سال، جمعیت بالای 60 سال و میزان شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای منتخب جهان را شامل می شود جدول شماره 3 بیانگر نرخ یا میزان خام ولادت و مرگ در برخی کشورهای جهان می باشد. در جدول شماره 4، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی برخی کشورهای منتخب جهان، ارائه شده است. به علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیش تری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

1- چون در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متحد یا سایر منابع بین المللی استخراج شده است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.

2- در طبقه بندی مناطق در سالنامه آماری اوپک، شوروی سابق در اروپای شرقی، ترکیه در اروپا و کشورهای حوزه دریای کارائیب در امریکای لاتین منظور شده اند.

3- کشور گابن از سال 1995 و کشور اندونزی از سال 2008، از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده است.

4- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال 2007، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمده است.

5- از سال 2010 مؤلفه های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی بر اساس توصیه های بین المللی طبق جدول 4-23 تغییر یافته است.

6- قابل ذکر است که تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدیدنظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی (HDI) می باشد.

لازم به ذکر است که براساس طبقه بندی های مورد استفاده توسط سازمان ملل کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، براساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروه های زیر تقسیم بندی می شوند.

کشورهای با شاخص توسعه انسانی 0/80 تا 1 کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین 0/70 تا 0/79 کشورهای با توسعه انسانی بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی 0/55 تا 0/69 کشورهای با توسعه انسانی متوسط و کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از 0/54 کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می شوند.

قابل ذکر است که این طبقه بندی در نشریات سازمان ملل در سال های مختلف متغیر می باشد.

تعاریف مفاهیم

نرخ تولد و مرگ (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر 1000 نفر جمعیت. این نرخ ها معمولاً بصورت "نرخ های خام" ارائه می شوند زیرا در محاسبه آنها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی شود. بنابراین نرخ های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، معمولاً از نرخ های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند بیشتر می باشد.

شاخص توسعه انسانی (HDI): شاخصی ترکیبی است برای سنجیدن موفقیت در هر کشور، در سه معیار پایه از توسعه انسانی شامل: زندگی طولانی و سالم، دسترسی به دانش و معرفت و سطح زندگی مناسب.

امید به زندگی در بدو تولد: تعداد سال هایی که یک نوزاد زنده دنیا آمده بتواند عمر کند به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ های مرگ و میر ویژه سنی در بدو تولد در طول حیات آن نوزاد به همان صورت باقی بماند.

میانگین سال های تحصیل: متوسط تعداد سال های تحصیل که افراد 25 ساله و بیشتر به اتمام رسانده اند، که از دوره های مختلف تحصیلی با استفاده از مدت زمان آموزش رسمی در هر دوره به دست می آید.

مصرف فراورده‌های نفتی تصفیه شده: مصرف فراورده‌های تحویلی در داخل کشور شامل فراورده‌های نفتی، سوخت‌های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فراورده‌های به‌دست آمده از مجتمع‌های گازی به‌استثنای سوخت کشتی است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار: عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجدداً تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرایند تبدیل گاز و خالص‌سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

گزیده اطلاعات

در سال 2050 جمعیت جهان 9725 میلیون نفر برآورد شده است که قاره‌های آسیا و آفریقا به ترتیب با 5267 و 2478 میلیون نفر دارای بیش‌ترین جمعیت می‌باشند.

در سال 2014، 188 کشورهای جهان براساس شاخص توسعه انسانی رتبه‌بندی شده‌اند، که در این میان 49 کشور جهان در رده کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا قرار دارند. کشورهای نروژ، استرالیا، سوئیس، دانمارک، هلند، آلمان، ایرلند، ایالات متحده آمریکا، کانادا، نیوزلند به ترتیب رتبه‌های 1 تا 9 را به خود اختصاص داده‌اند.

در سال‌های 2012، 2013 و 2014 مقدار شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل 0/764، 0/766 و 0/766 می‌باشد که در سال 2014 در بین کشورهای جهان رتبه 69 را به خود اختصاص داده است. لازم به ذکر است رتبه ایران در سال 2013، 75 بوده است.

در سال 2014 امید به زندگی در بدو تولد در ایران 75/4 سال بوده است.

بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال 2014 میزان تولید نفت خام ایران 3117 هزار بشکه در روز بوده که در مقایسه با 12 کشور عضو اوپک رتبه دوم را به خود اختصاص داده است. عربستان سعودی با 9713 هزار بشکه در روز، اولین کشور تولیدکننده نفت خام در جهان می‌باشد.

بر اساس این آمارها در سال 2014 ایران با 1109 هزار بشکه هشتمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از 212 میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار بیش‌ترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

مدت زمان مورد انتظار تحصیل: تعداد سال‌های مورد انتظار برای تحصیل کودکان در سن مدرسه به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ‌های ثبت نام ویژه سنی در طول زندگی آن کودک به همان صورت باقی بماند.

درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه: کل درآمد اقتصادی یک شخص، براساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد پولی دلار آمریکا از طریق نرخ‌های قدرت برابری خرید (PPP) تقسیم بر متوسط جمعیت.

ذخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن‌هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می‌شود و اطلاعات زمین‌شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن‌هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیر زمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می‌ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می‌شود. ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن‌ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی موجود است، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می‌شود. ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می‌شود.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر ناچیزی از مواد غیر هیدروکربنی مختلف است که به شکل گاز یا محلول در نفت در مخازن طبیعی زیرزمینی موجود است.

تولید ناخالص: مجموع جریان گاز طبیعی حاصل از مخازن نفت و گاز است که مشتمل بر گازهای نامحلول همراه و غیر همراه می‌باشد.

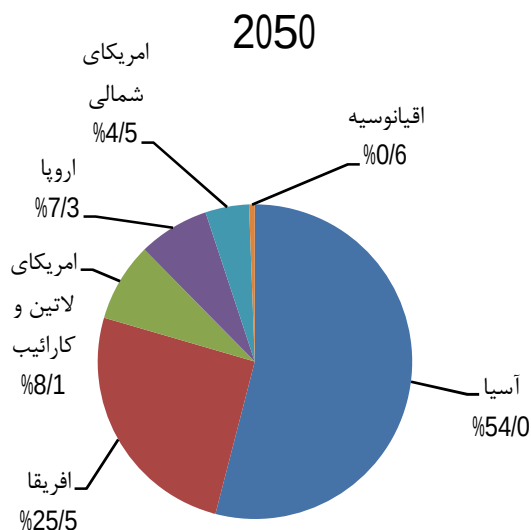
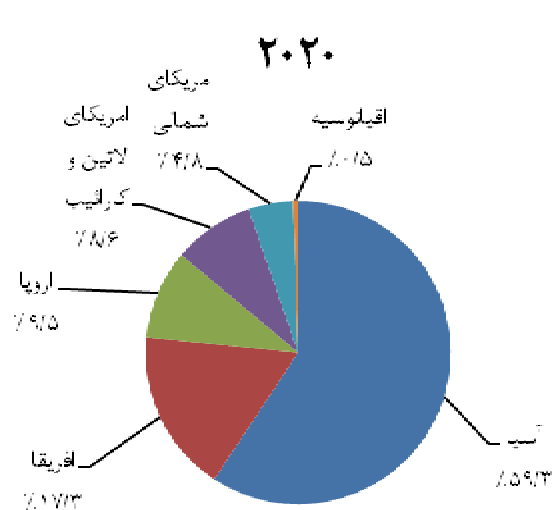
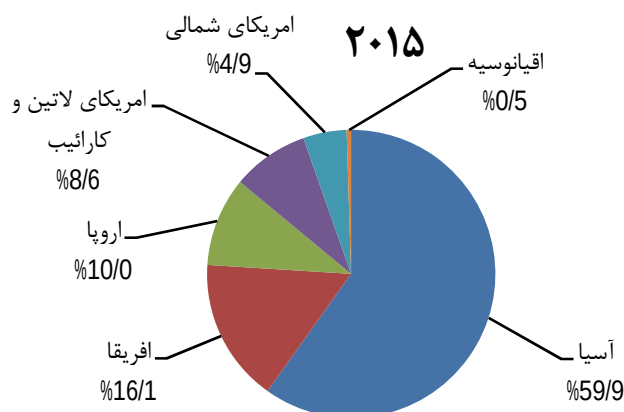
فراورده‌های نفتی: فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشباع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فراورده‌ها شامل بنزین هواپیما، بنزین اتومبیل، نفت، نفت سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب‌کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و ... است.

۱-۲۴- جمعیت جهان و پیش بینی آن برحسب منطقه

منطقه	۲۰۱۵	(^۱)۲۰۲۰	(^۱)۲۰۳۰	(^۱)۲۰۴۰	(^۱)۲۰۵۰
جهان	۷۳۴۹	۷۷۵۸	۸۵۰۱	۹۱۵۷	۹۷۲۵
آسیا	۴۳۹۳	۴۵۹۸	۴۹۲۳	۵۱۴۴	۵۲۶۷
افریقا	۱۱۸۶	۱۳۴۰	۱۶۷۹	۲۰۶۳	۲۴۷۸
اروپا	۷۳۸	۷۳۹	۷۳۴	۷۲۱	۷۰۷
امریکای لاتین و کارائیب	۶۳۴	۶۶۷	۷۲۱	۷۶۰	۷۸۴
امریکای شمالی	۳۵۸	۳۷۱	۳۹۶	۴۱۶	۴۳۳
اقیانوسیه	۳۹	۴۲	۴۷	۵۲	۵۷

(۱) ارقام تجدید نظر شده است .
مأخذ - سازمان ملل متحد. (ر.پ).

۱- ۲۴- جمعیت جهان و پیش بینی آن برحسب منطقه

۲-۲۴- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان

میان‌ه سال ۲۰۱۳					کشور
درصد شهر نشینی	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	جمعیت زیر سن ۱۵ سال (درصد)	جمعیت (هزار نفر)	
					آسیا
۹۴	۱۰۹	۹	۲۲	۹۴۱۳	آذربایجان، جمهوری ^(۱)
۸۳	۸۱	۵	۳۴	۷۲۷۴	اردن
۶۴	۱۰۰	۱۴	۲۰	۲۹۷۷	ارمنستان
۳۶	۶۵	۷	۵۷	۲۸۹۳۴	ازبکستان
۲۴	۴۷	۴	۴۷	۳۰۵۵۲	افغانستان
۸۵	۱۱۲	۱	۱۵	۹۳۴۶	امارات متحده عربی
۵۲	۱۳۱	۸	۳۵	۲۴۹۸۶۶	اندونزی
۶۹	۴۷	۸	۲۴	۷۷۴۴۷	ایران، جمهوری اسلامی
۸۹	۱۹۲۰	۴	۲۱	۱۳۳۲	بحرین
۲۹	۱۰۸۷	۷	۳۰	۱۵۶۵۹۵	بنگلادش
۳۷	۲۲۹	۶	۳۴	۱۸۲۱۴۳	پاکستان
۲۷	۵۷	۵	۳۶	۸۲۰۸	تاجیکستان
۳۵	۱۳۱	۱۵	۱۸	۶۷۰۱۱	تایلند
۴۹	۱۱	۶	۲۸	۵۲۴۰	ترکمنستان
۷۳	۹۶	۱۱	۲۶	۷۴۹۳۳	ترکیه
۵۳	۱۴۴	۱۴	۱۸	۱۳۸۵۵۶۷	چین ^(۲)
۹۳	۳۳۶	۳۲	۱۳	۱۲۷۱۴۴	ژاپن
۱۰۰	۷۹۲۳	۱۶	۱۶	۵۴۱۲	سنگاپور
۷۵	۷۱۹	۵	۴۰	۲۱۸۹۸	سوریه، جمهوری عربی
۶۶	۷۷	۵	۴۰	۳۳۷۶۵	عراق
۸۳	۱۳	۵	۲۹	۲۸۸۲۹	عربستان سعودی
۷۴	۱۲	۴	۲۳	۳۶۳۲	عمان
۷۵	۷۱۹	۵	۴۰	۴۳۲۶	فلسطین ^(۳)
۴۹	۳۲۸	۶	۳۴	۹۸۳۹۴	فیلیپین
۳۵	۲۸	۶	۳۰	۵۵۴۸	قرقیزستان
۵۳	۶	۱۰	۲۶	۱۶۴۴۱	قزاقستان
۹۹	۱۹۷	۴	۲۳	۲۱۶۹	قطر
۸۴	۴۹۵	۱۷	۱۵	۴۹۲۶۳	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۹۸	۱۸۹	۴	۲۵	۳۳۶۹	کویت
۵۳	۶۲	۲۰	۱۸	۴۳۴۱	گرجستان
۸۷	۴۶۴	۱۲	۲۱	۴۸۲۲	لبنان
۷۴	۹۰	۸	۲۶	۲۹۷۱۷	مالزی ^(۴)
۳۲	۳۸۱	۸	۲۹	۱۲۵۲۱۴۰	هند
۳۳	۴۶	۵	۴۰	۲۴۴۰۷	یمن
					افریقا
۶۳	۴۳	۹	۲۹	۵۲۷۷۶	افریقای جنوبی
۷۵	۱۶	۷	۲۸	۳۹۲۰۸	الجزایر
۲۸	۶۲	۴	۴۶	۱۶۹۳۵	بورکینافاسو
۶۷	۶۷	۱۱	۲۳	۱۰۹۹۷	تونس
۴۰	۳۶	۶	۳۹	۱۴۱۵۰	زیمبابوه
۳۳	۱۵	۵	۴۱	۳۷۹۶۴	سودان

۲-۲۴- برخی از شاخص های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

میانۀ سال ۲۰۱۳					کشور
درصد شهر نشینی	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	جمعیت زیر سن ۱۵ سال (درصد)	جمعیت (هزار نفر)	
۵۳	۴۷	۵	۴۳	۲۲۲۵۴	کامرون
۳۵	۲۹	۵	۴۵	۶۷۵۱۴	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۷۸	۴	۷	۲۹	۶۲۰۲	لیبی، جمهوری عربی
۵۸	۷۴	۸	۲۸	۳۳۰۰۸	مراکش
۴۴	۸۲	۹	۳۱	۸۲۰۵۶	مصر
۵۱	۱۸۸	۴	۴۴	۱۷۳۶۱۵	نیجریه
					امریکای جنوبی
۹۳	۱۵	۱۵	۲۴	۴۱۴۴۶	آرژانتین
۸۵	۲۴	۱۱	۲۴	۲۰۰۳۶۲	برزیل
۷۸	۲۴	۹	۲۹	۳۰۳۷۶	پرو
۹۰	۲۳	۱۴	۲۱	۱۷۶۲۰	شیلی
۹۴	۳۳	۹	۲۹	۳۰۴۰۵	ونزوئلا
					امریکای شمالی
۸۳	۳۳	۲۰	۲۰	۳۲۰۰۵۱	ایالات متحده امریکا
۸۱	۴	۲۱	۱۶	۳۵۱۸۲	کانادا
۷۵	۱۰۲	۱۸	۱۶	۱۱۲۶۶	کوبا
۷۹	۶۲	۹	۲۸	۱۲۲۳۳۲	مکزیک
					اروپا
۷۴	۲۳۲	۲۷	۱۳	۸۲۷۲۷	آلمان
۶۸	۱۰۱	۲۴	۱۴	۸۴۹۵	اتریش
۷۸	۹۳	۲۳	۱۵	۴۶۹۲۷ ^(۵)	اسپانیا
۶۹	۷۵	۲۱	۱۴	۴۵۲۳۹	اوکراین
۶۹	۲۰۲	۲۷	۱۴	۶۰۹۹۰	ایتالیا
۶۳	۶۶	۱۷	۲۲	۴۶۲۷	ایرلند
۹۸	۳۶۴	۲۴	۱۷	۱۱۱۰۴	بلژیک
۷۴	۶۵	۲۶	۱۴	۷۲۲۳	بلغارستان
۴۹	۷۵	۲۱	۱۶	۳۸۲۹	بوسنی - هرزگوین
۸۰	۲۶۰	۲۳	۱۸	۶۳۱۳۶	پادشاهی متحده بریتانیا
۶۲	۱۱۵	۲۵	۱۵	۱۰۶۰۸	پرتغال
۸۷	۱۳۰	۲۴	۱۸	۵۶۱۹	دانمارک
۵۳	۹۱	۲۱	۱۵	۲۱۶۹۹	رومانی
۸۶	۲۱	۲۵	۱۷	۹۵۷۱	سوئد
۷۴	۱۹۶	۲۳	۱۵	۸۰۷۸	سوئیس
۷۴	۸	۱۹	۱۶	۱۴۲۸۳۴	فدراسیون روسیه
۸۷	۱۱۷	۲۴	۱۸	۶۴۲۹۱	فرانسه
۸۴	۱۶	۲۶	۱۶	۵۴۲۶ ^(۶)	فنلاند
۶۱	۱۱۸	۲۱	۱۵	۳۸۲۱۷	لهستان
۷۰	۱۰۷	۲۴	۱۵	۹۹۵۵	مجارستان
۸۰	۱۳	۲۲	۱۹	۵۰۴۳ ^(۷)	نروژ
۸۴	۴۰۴	۲۳	۱۷	۱۶۷۵۹	هلند
۶۲	۸۴	۲۶	۱۵	۱۱۱۲۸	یونان

۲-۲۴- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

میان‌ه سال ۲۰۱۳					کشور
جمعیت (هزار نفر)	جمعیت زیر سن ۱۵ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهرنشینی	
۲۳۳۴۳	۱۹	۲۰	۳	۸۹	اقیانوسیه
۴۵۰۶	۲۰	۱۹	۱۷	۸۶	استرالیا ^(۸)
					نیوزیلند (زلاندنو)

(۱) شامل ناگورنو-قره باغ می باشد.

(۲) بدلیل اهداف آماری، اطلاعات مربوط به کشور چین شامل هنگ کنگ، ماکائو، مناطق ویژه اداری چین و استان تایوان نمی شود.

(۳) شامل اورشلیم شرقی می باشد.

(۴) شامل صباح و سراوق می باشد.

(۵) شامل جزایر جزایر قناری، سئوتا و ملیلا می باشد

(۶) شامل جزایر آلند می باشد.

(۷) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می باشد.

(۸) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و جزیره نورفولک می باشد.

مأخذ - سازمان ملل متحد (رپ)

۳-۲۴- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۴

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر ^(۱) اطفال کمتر از یک سال (در هر هزار تولد زنده)
آسیا			
آذربایجان، جمهوری	۱۸	۶	۱۱
اردن	۲۸	۶	۱۷
ارمنستان	۱۴	۹	۹
ازبکستان	۲۳	۵	۴۴
افغانستان	۳۴	۸	۷۴
امارات متحده عربی	۱۴	۱	۶
اندونزی	۲۱	۶	۳۱
ایران، جمهوری اسلامی	۱۹	۵	۱۵
بحرین	۱۵	۲	۸
بنگلادش	۲۰	۶	۳۸
پاکستان	۳۰	۷	۶۹
تاجیکستان	۳۳	۷	۴۰
تایلند	۱۲	۸	۱۱
ترکمنستان	۲۱	۸	۴۶
ترکیه	۱۷	۵	۱۱
چین	۱۲	۷	۱۲
ژاپن	۸	۱۰	۲/۱
سنگاپور	۱۰	۵	۱/۸
سوریه، جمهوری عربی	۲۳	۷	۱۶
عراق	۳۱	۴	۳۷
عربستان سعودی	۲۰	۴	۱۶
عمان	۲۱	۳	۱۰
فلسطین اشغالی	۳۲	۴	۱۸
فیلیپین	۲۳	۶	۲۳
قرقیزستان	۲۷	۶	۲۴
قزاقستان	۲۵	۸	۲۵
قطر	۱۲	۱	۷
کره جنوبی، جمهوری	۹	۵	۳
کویت	۱۷	۲	۸
گرجستان	۱۴	۱۲	۱۰
لبنان	۱۵	۵	۸
مالزی	۱۷	۵	۷
هند	۲۱	۷	۴۲
یمن	۳۳	۷	۴۳
افریقا			
افریقای جنوبی	۲۲	۱۰	۳۴
الجزایر	۲۶	۶	۲۱
بورکینافاسو	۴۴	۱۱	۶۹
تونس	۱۹	۶	۱۶
زیمبابوه	۳۳	۹	۵۵
سودان	۳۸	۹	۵۲
کامرون	۳۷	۱۱	۵۷

۳-۲۴- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۴ (دنباله)

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر ^(۱) اطفال کمتر از یک سال (در هر هزار تولد زنده)
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۴۶	۱۶	۱۰/۸
لیبی، جماهیر عربی	۲۱	۴	۱۴
مراکش	۲۲	۶	۲۶
مصر	۳۱	۶	۲۲
نیجریه	۳۹	۱۴	۶۹
امریکای جنوبی			
آرژانتین	۱۸	۸	۱۰/۸
برزیل	۱۵	۶	۱۹
پرو	۲۰	۵	۱۷
شیلی	۱۴	۶	۷/۴
ونزوئلا	۲۰	۵	۱۳/۳
امریکای شمالی			
ایالات متحده آمریکا	۱۳	۸	۶
کانادا	۱۱	۷	۴/۸
کوبا	۱۱	۸	۴/۲
مکزیک	۱۹	۵	۱۳
اروپا			
آلمان	۸	۱۱	۳/۳
اتریش	۱۰	۹	۳
اسپانیا	۹	۹	۲/۹
اوکراین	۱۱	۱۵	۹/۶
ایتالیا	۸	۱۰	۲/۹
ایرلند	۱۵	۶	۳/۷
بلژیک	۱۱	۱۰	۳/۸
بلغارستان	۹	۱۵	۷/۶
بوسنی و هرزگوین	۷	۹	۵
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۲	۹	۳/۹
پرتغال	۸	۱۰	۲/۸
دانمارک	۱۰	۹	۴
رومانی	۹	۱۳	۸/۸
سوئد	۱۲	۹	۲/۲
سوئیس	۱۰	۸	۳/۹
فدراسیون روسیه	۱۳	۱۳	۹/۳
فرانسه	۱۲	۸	۳/۵
فنلاند	۱۰	۱۰	۲/۵
لهستان	۱۰	۱۰	۴/۲
مجارستان	۹	۱۳	۴/۶
نروژ	۱۲	۸	۲/۴
هلند	۱۰	۹	۳/۸
یونان	۹	۱۰	۳/۷
اقیانوسیه			
استرالیا	۱۳	۷	۳/۶
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۳	۷	۵/۷

(۱) میزان مرگ و میرهایی که دارای اعشار هستند برگرفته از آمارهای ثبتی کشورهای ولی اعدادی که دارای اعشار نیستند به طور تخمینی نقل شده‌اند.

۴-۲۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

رتبه شاخص توسعه انسانی	شاخص توسعه انسانی				درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)	میانگین سالهای تحصیل سال	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	کشور
سال ۲۰۱۴	۲۰۱۴	۲۰۱۳ ^(۱)	۲۰۱۲ ^(۱)	۲۰۱۱ ^(۱)	سال ۲۰۱۴				
									آسیا
۷۸	۰/۷۵۱	۰/۷۴۹	۰/۷۴۵	۰/۷۴۲	۱۶۴۲۸	۱۱/۲	۱۱/۹	۷۰/۸	آذربایجان، جمهوری
۸۰	۰/۷۴۸	۰/۷۴۸	۰/۷۴۶	۰/۷۴۳	۱۱۳۶۵	۹/۹	۱۳/۵	۷۴/۰	اردن
۸۵	۰/۷۳۳	۰/۷۳۱	۰/۷۲۸	۰/۷۲۳	۸۱۲۴	۱۰/۹	۱۲/۳	۷۴/۷	ارمنستان
۱۱۴	۰/۶۷۵	۰/۶۷۲	۰/۶۶۸	۰/۶۶۱	۵۵۶۷	۱۰/۹	۱۱/۵	۶۸/۴	ازبکستان
۱۷۱	۰/۴۶۵	۰/۴۶۴	۰/۴۶۳	۰/۴۵۶	۱۸۸۵	۳/۲	۹/۳	۶۰/۴	افغانستان
۴۱	۰/۸۳۵	۰/۸۳۳	۰/۸۳۱	۰/۸۲۹	۶۰۸۶۸	۹/۵	۱۳/۳	۷۷/۰	امارات متحده عربی
۱۱۰	۰/۶۸۴	۰/۶۸۱	۰/۶۷۸	۰/۶۷۱	۹۷۸۸	۷/۶	۱۳/۰	۶۸/۹	اندونزی
۶۹	۰/۷۶۶	۰/۷۶۴	۰/۷۶۴	۰/۷۵۱	۱۵۴۴۰	۸/۲	۱۵/۱	۷۵/۴	ایران، جمهوری اسلامی
۴۵	۰/۸۲۴	۰/۸۲۱	۰/۸۱۹	۰/۸۱۷	۳۸۵۹۹	۹/۴	۱۴/۴	۷۶/۶	بحرین
۱۴۲	۰/۵۷۰	۰/۵۶۷	۰/۵۶۳	۰/۵۵۹	۳۱۹۱	۵/۱	۱۰/۰	۷۱/۶	بنگلادش
۱۴۷	۰/۵۳۸	۰/۵۳۶	۰/۵۳۲	۰/۵۲۷	۴۸۶۶	۴/۷	۷/۸	۶۶/۲	پاکستان
۱۲۹	۰/۶۲۴	۰/۶۲۱	۰/۶۱۷	۰/۶۱۲	۲۵۱۷	۱۰/۴	۱۱/۲	۶۹/۴	تاجیکستان
۹۳	۰/۷۲۶	۰/۷۲۴	۰/۷۲۳	۰/۷۲۱	۱۳۳۲۳	۷/۳	۱۳/۵	۷۴/۴	تایلند
۱۰۹	۰/۶۸۸	۰/۶۸۲	۰/۶۷۷	۰/۶۷۱	۱۳۰۶۶	۹/۹	۱۰/۸	۶۵/۶	ترکمنستان
۷۲	۰/۷۶۱	۰/۷۵۹	۰/۷۵۶	۰/۷۵۱	۱۸۶۷۷	۷/۶	۱۴/۵	۷۵/۳	ترکیه
۹۰	۰/۷۲۷	۰/۷۲۳	۰/۷۱۸	۰/۷۰۷	۱۲۵۴۷	۷/۵	۱۳/۱	۷۵/۸	چین
۲۰	۰/۸۹۱	۰/۸۹۰	۰/۸۸۸	۰/۸۸۶	۳۶۹۲۷	۱۱/۵	۱۵/۳	۸۳/۵	ژاپن
۱۱	۰/۹۱۲	۰/۹۰۹	۰/۹۰۵	۰/۹۰۳	۷۶۶۲۸	۱۰/۶	۱۵/۴	۸۳/۰	سنگاپور
۱۳۴	۰/۵۹۴	۰/۶۰۸	۰/۶۲۳	۰/۶۳۵	۲۷۲۸	۶/۳	۱۲/۳	۶۹/۶	سوریه، جمهوری عربی
۱۲۱	۰/۶۵۴	۰/۶۵۷	۰/۶۵۴	۰/۶۴۸	۱۴۰۰۳	۶/۴	۱۰/۱	۶۹/۴	عراق
۳۹	۰/۸۳۷	۰/۸۳۶	۰/۸۲۶	۰/۸۱۶	۵۲۸۲۱	۸/۷	۱۶/۳	۷۴/۳	عربستان
۵۲	۰/۷۹۳	۰/۷۹۲	۰/۷۹۳	۰/۷۹۳	۳۴۸۵۸	۸/۰	۱۳/۶	۷۶/۸	عمان
۱۱۳	۰/۶۷۷	۰/۶۷۹	۰/۶۸۵	۰/۶۷۵	۴۶۹۹	۸/۹	۱۳/۰	۷۲/۹	فلسطین
۱۱۵	۰/۶۶۸	۰/۶۶۴	۰/۶۵۷	۰/۶۵۳	۷۹۱۵	۸/۹	۱۱/۳	۶۸/۲	فیلیپین
۱۲۰	۰/۶۵۵	۰/۶۵۲	۰/۶۴۵	۰/۶۳۹	۳۰۴۴	۱۰/۶	۱۲/۵	۷۰/۶	قرقیزستان
۵۶	۰/۷۸۸	۰/۷۸۵	۰/۷۷۸	۰/۷۷۲	۲۰۸۶۷	۱۱/۴	۱۵/۰	۶۹/۴	قزاقستان
۳۲	۰/۸۵۰	۰/۸۴۹	۰/۸۴۸	۰/۸۴۱	۱۲۳۱۲۴	۹/۱	۱۳/۸	۷۸/۲	قطر
۱۷	۰/۸۹۸	۰/۸۹۵	۰/۸۹۳	۰/۸۹۱	۳۳۸۹۰	۱۱/۹	۱۶/۹	۸۱/۹	کره
۴۸	۰/۸۱۶	۰/۸۱۶	۰/۸۱۵	۰/۸۱۲	۸۳۹۶۱	۷/۲	۱۴/۷	۷۴/۴	کویت
۷۶	۰/۷۵۴	۰/۷۵۰	۰/۷۴۷	۰/۷۴۰	۷۱۶۴	۱۲/۱	۱۳/۸	۷۴/۹	گرجستان
۶۷	۰/۷۶۹	۰/۷۶۸	۰/۷۶۱	۰/۷۶۱	۱۶۵۰۹	۷/۹	۱۳/۸	۷۹/۳	لبنان
۶۲	۰/۷۷۹	۰/۷۷۷	۰/۷۷۴	۰/۷۷۲	۲۲۷۶۲	۱۰/۰	۱۲/۷	۷۴/۷	مالزی
۱۳۰	۰/۶۰۹	۰/۶۰۴	۰/۶۰۰	۰/۵۹۷	۵۴۹۷	۵/۴	۱۱/۷	۶۸/۰	هند
۱۶۰	۰/۴۹۸	۰/۴۹۸	۰/۴۹۶	۰/۴۹۵	۳۵۱۹	۲/۶	۹/۲	۶۳/۸	یمن
									افریقا
۱۱۶	۰/۶۶۶	۰/۶۶۳	۰/۶۵۹	۰/۶۵۱	۱۲۱۲۲	۹/۹	۱۳/۶	۵۷/۴	افریقای جنوبی
۸۳	۰/۷۳۶	۰/۷۳۴	۰/۷۳۲	۰/۷۳۰	۱۳۰۵۴	۷/۶	۱۴/۰	۷۴/۸	الجزایر
۱۸۳	۰/۴۰۲	۰/۳۶۹	۰/۳۹۳	۰/۳۸۵	۱۵۹۱	۱/۴	۷/۸	۵۸/۷	بورکینافاسو
۹۶	۰/۷۲۱	۰/۷۲۰	۰/۷۱۹	۰/۷۱۵	۱۰۴۰۴	۶/۸	۱۴/۶	۷۴/۸	تونس
۱۵۵	۰/۵۰۹	۰/۵۰۱	۰/۴۹۱	۰/۴۷۴	۱۶۱۵	۷/۳	۱۰/۹	۵۷/۵	زیمبابوه
۱۶۷	۰/۴۷۹	۰/۴۷۷	۰/۴۷۶	۰/۴۶۶	۳۸۰۹	۳/۱	۷/۰	۶۳/۵	سودان

۴-۲۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۴	شاخص توسعه انسانی				درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)	میانگین سالهای تحصیل سال	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	کشور
	۲۰۱۴	۲۰۱۳ ^(۱)	۲۰۱۲ ^(۱)	۲۰۱۱ ^(۱)	سال ۲۰۱۴				
۱۵۳	۰/۵۱۲	۰/۵۰۷	۰/۵۰۱	۰/۴۹۶	۲۸۰۳	۶/۰	۱۰/۴	۵۵/۵	کامرون
۱۷۶	۰/۴۳۳	۰/۴۳۰	۰/۴۲۳	۰/۴۱۸	۶۸۰	۶/۰	۹/۸	۵۸/۷	کنگو، جمهوری دموکراتیک
۹۴	۰/۷۲۴	۰/۷۳۸	۰/۷۴۵	۰/۷۱۱	۱۴۹۱۱	۷/۳	۱۴/۰	۷۱/۶	لیبی، جمهوری عربی
۱۲۶	۰/۶۲۸	۰/۶۲۶	۰/۶۲۳	۰/۶۲۱	۶۸۵۰	۴/۴	۱۱/۶	۷۴/۰	مراکش
۱۰۸	۰/۶۹۰	۰/۶۸۹	۰/۶۸۸	۰/۶۸۲	۱۰۵۱۲	۶/۶	۱۳/۵	۷۱/۱	مصر
۱۵۲	۰/۵۱۲	۰/۵۱۰	۰/۵۰۵	۰/۴۹۹	۵۳۴۱	۵/۹	۹/۰	۵۲/۸	نیجریه
امریکای جنوبی									
۴۰	۰/۸۳۶	۰/۸۳۳	۰/۸۳۱	۰/۸۱۸	۲۲۰۵۰	۹/۸	۱۷/۹	۷۶/۳	آرژانتین
۷۵	۰/۷۵۵	۰/۷۵۲	۰/۷۴۶	۰/۷۴۲	۱۵۱۷۵	۷/۷	۱۵/۲	۷۴/۵	برزیل
۸۴	۰/۷۳۴	۰/۷۳۲	۰/۷۲۸	۰/۷۲۲	۱۱۰۱۵	۹/۰	۱۳/۱	۷۴/۶	پرو
۴۲	۰/۸۳۲	۰/۸۳۰	۰/۸۲۷	۰/۸۲۱	۲۱۲۹۰	۹/۸	۱۵/۲	۸۱/۷	شیلی
۷۱	۰/۷۶۲	۰/۷۶۴	۰/۷۶۴	۰/۷۶۱	۱۶۱۵۹	۸/۹	۱۴/۲	۷۴/۲	ونزوئلا
امریکای شمالی									
۸	۰/۹۱۵	۰/۹۱۳	۰/۹۱۲	۰/۹۱۱	۵۲۹۴۷	۱۲/۹	۱۶/۵	۷۹/۱	ایالات متحده امریکا
۹	۰/۹۱۳	۰/۹۱۲	۰/۹۱۰	۰/۹۰۹	۴۲۱۵۵	۱۳/۰	۱۵/۹	۸۲/۰	کانادا
۶۷	۰/۷۶۹	۰/۷۶۸	۰/۷۷۲	۰/۷۷۶	۷۳۰۱	۱۱/۵	۱۳/۸	۷۹/۴	کوبا
۷۴	۰/۷۵۶	۰/۷۵۵	۰/۷۵۴	۰/۷۴۸	۱۶۰۵۶	۸/۵	۱۳/۱	۷۶/۸	مکزیک
اروپا									
۶	۰/۹۱۶	۰/۹۱۵	۰/۹۱۵	۰/۹۱۱	۴۳۹۱۹	۱۳/۱	۱۶/۵	۸۰/۹	آلمان
۲۳	۰/۸۸۵	۰/۸۸۴	۰/۸۸۴	۰/۸۸۱	۴۳۸۶۹	۱۰/۸	۱۵/۷	۸۱/۴	اتریش
۲۶	۰/۸۷۶	۰/۸۷۴	۰/۸۷۴	۰/۸۷۰	۳۲۰۴۵	۹/۶	۱۷/۳	۸۲/۶	اسپانیا
۸۱	۰/۷۴۷	۰/۷۴۶	۰/۷۴۳	۰/۷۳۸	۸۱۷۸	۱۱/۳	۱۵/۱	۷۱/۰	اوکراین
۲۷	۰/۸۷۳	۰/۸۷۳	۰/۸۷۲	۰/۸۷۳	۳۳۰۳۰	۱۰/۱	۱۶/۰	۸۳/۱	ایتالیا
۶	۰/۹۱۶	۰/۹۱۲	۰/۹۱۰	۰/۹۰۹	۳۹۵۶۸	۱۲/۲	۱۸/۶	۸۰/۹	ایرلند
۲۱	۰/۸۹۰	۰/۸۸۸	۰/۸۸۹	۰/۸۸۶	۴۱۱۸۷	۱۱/۳	۱۶/۳	۸۰/۸	بلژیک
۵۹	۰/۷۸۲	۰/۷۷۹	۰/۷۷۸	۰/۷۷۵	۱۵۵۹۶	۱۰/۶	۱۴/۴	۷۴/۲	بلغارستان
۸۵	۰/۷۳۳	۰/۷۲۹	۰/۷۲۶	۰/۷۲۴	۹۶۳۸	۸/۳	۱۳/۶	۷۶/۵	بوسنی - هرزگوین
۱۴	۰/۹۰۷	۰/۹۰۲	۰/۹۰۱	۰/۹۰۱	۳۹۲۶۷	۱۳/۱	۱۶/۲	۸۰/۷	پادشاهی متحده بریتانیا
۴۳	۰/۸۳۰	۰/۸۲۸	۰/۸۲۷	۰/۸۲۵	۲۵۷۵۷	۸/۲	۱۶/۳	۸۰/۹	پرتغال
۴	۰/۹۲۳	۰/۹۲۳	۰/۹۲۱	۰/۹۲۰	۴۴۰۲۵	۱۲/۷	۱۸/۷	۸۰/۲	دانمارک
۵۲	۰/۷۹۳	۰/۷۹۱	۰/۷۸۸	۰/۷۸۶	۱۸۱۰۸	۱۰/۸	۱۴/۲	۷۴/۷	رومانی
۱۴	۰/۹۰۷	۰/۹۰۵	۰/۹۰۴	۰/۹۰۳	۴۵۶۳۶	۱۲/۱	۱۵/۸	۸۲/۲	سوئد
۳	۰/۹۳۰	۰/۹۲۸	۰/۹۲۷	۰/۹۲۵	۵۶۴۳۱	۱۲/۸	۱۵/۸	۸۳/۰	سوئیس
۵۰	۰/۷۹۸	۰/۷۹۷	۰/۷۹۵	۰/۷۹۰	۲۲۳۵۲	۱۲/۰	۱۴/۷	۷۰/۱	فدراسیون روسیه
۲۲	۰/۸۸۸	۰/۸۸۷	۰/۸۸۶	۰/۸۸۴	۳۸۰۵۶	۱۱/۱	۱۶/۰	۸۲/۲	فرانسه
۲۴	۰/۸۸۳	۰/۸۸۲	۰/۸۸۲	۰/۸۸۱	۳۸۶۹۵	۱۰/۳	۱۷/۱	۸۰/۸	فنلاند
۳۶	۰/۸۴۳	۰/۸۴۰	۰/۸۳۸	۰/۸۳۳	۲۳۱۷۷	۱۱/۸	۱۵/۵	۷۷/۴	لهستان
۴۴	۰/۸۲۸	۰/۸۲۵	۰/۸۲۳	۰/۸۲۳	۲۲۹۱۶	۱۱/۶	۱۵/۴	۷۵/۲	مجارستان
۱	۰/۹۴۴	۰/۹۴۲	۰/۹۴۲	۰/۹۴۱	۶۴۹۹۲	۱۲/۶	۱۷/۵	۸۱/۶	نروژ
۵	۰/۹۲۲	۰/۹۲۰	۰/۹۲۰	۰/۹۱۹	۴۵۴۳۵	۱۱/۹	۱۷/۹	۸۱/۶	هلند
۲۹	۰/۸۶۵	۰/۸۶۳	۰/۸۶۵	۰/۸۶۴	۲۴۵۲۴	۱۰/۳	۱۷/۶	۸۰/۹	یونان
اقیانوسیه									
۲	۰/۹۳۵	۰/۹۳۳	۰/۹۳۲	۰/۹۳۰	۴۲۲۶۱	۱۳/۰	۲۰/۲	۸۲/۴	استرالیا
۹	۰/۹۱۳	۰/۹۱۱	۰/۹۰۹	۰/۹۰۷	۳۲۶۸۹	۱۲/۵	۱۹/۲	۸۱/۸	نیوزیلند (زلاندنو)

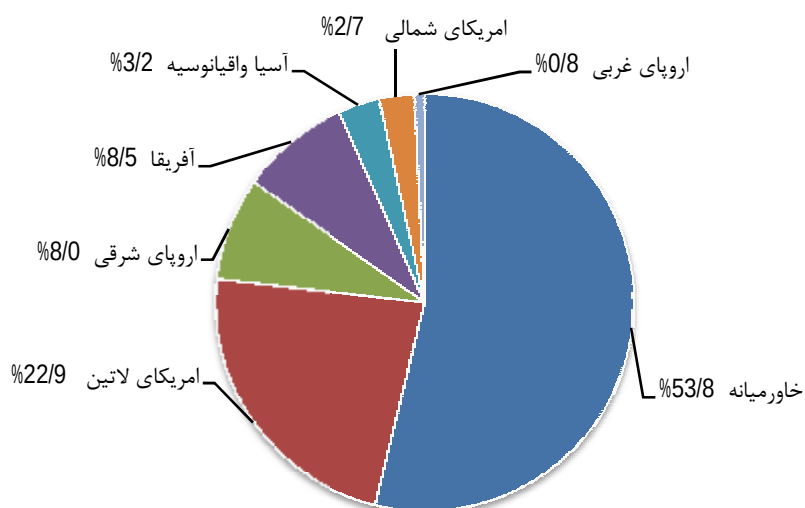
۵-۲۴- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان برحسب منطقه (میلیون بشکه)

منطقه	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جهان	۹۹۳۲۷۸	۱۰۱۸۸۶۷	۱۰۸۶۶۴۸	(۱)۱۴۵۹۷۶۵	(۱)۱۴۶۷۸۱۱	(۱)۱۴۸۰۲۵۱	(۱)۱۴۹۰۱۳۴	۱۴۹۲۸۸۰
آسیا و اقیانوسیه	۳۵۹۴۳	۳۷۹۶۶	۴۲۶۸۱	(۱)۴۷۲۲۷	(۱)۴۷۵۶۷	(۱)۴۸۲۹۱	(۱)۴۸۱۸۱	۴۸۴۴۵
آفریقا	۵۸۵۹۹	۷۱۵۱۵	۹۳۳۰۷	۱۲۵۶۲۳	۱۲۶۴۷۴	۱۲۸۳۷۱	۱۲۸۱۴۹	۱۲۷۵۶۱
آمریکای شمالی	۳۱۸۳۹	۲۷۲۴۵	۲۶۹۰۱	(۱)۲۷۴۶۹	(۱)۳۰۶۲۵	(۱)۳۴۶۶۱	(۱)۳۷۵۳۲	۴۰۶۸۱
آمریکای لاتین	۱۲۲۷۴۶	۱۳۲۴۷۳	۱۲۲۲۳۳	(۱)۳۳۴۱۲۷	(۱)۳۳۶۹۹۶	(۱)۳۳۸۳۵۶	(۱)۳۴۱۳۲۸	۳۴۲۲۳۵
اروپای شرقی	۶۷۱۹۸	۶۵۰۲۰	۸۹۲۶۸	۱۱۷۳۱۰	۱۱۷۳۱۴	۱۱۹۸۸۱	۱۱۹۸۷۴	۱۱۹۸۶۳
اروپای غربی	۱۶۹۳۴	۲۱۲۶۸	۱۹۲۸۰	(۱)۱۳۴۱۴	(۱)۱۱۶۸۰	۱۱۵۵۹	(۱)۱۲۱۱۲	۱۱۵۷۷
خاورمیانه	۶۶۰۰۱۹	۶۶۳۳۸۰	۶۹۲۹۷۹	(۱)۷۹۴۵۹۵	(۱)۷۹۷۱۵۵	(۱)۷۹۹۱۳۲	(۱)۸۰۲۹۵۸	۸۰۲۵۱۸

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ - سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک)، (ر.پ.).

24-۲- توزیع ذخایر شناخته شده نفت خام جهان برحسب منطقه: 2014

مبنا: جدول 5- 24

۶-۲۴- متوسط تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه (هزار بشکه در روز)

منطقه	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳ ^(۱)	۲۰۱۴
جهان	۵۹۱۰۷	۶۰۴۴۴	۶۵۸۵۷	^(۱) ۶۹۸۸۶	^(۱) ۷۰۴۲۷	^(۱) ۷۲۷۸۵	۷۲۹۰۹	۷۳۴۲۰
آسیا و اقیانوسیه	۶۲۷۰	۶۸۲۹	۷۲۵۳	^(۱) ۷۶۷۲	^(۱) ۷۴۸۸	^(۱) ۷۴۸۷	۷۴۲۳	۷۴۲۳
افریقا	۵۹۶۷	۶۲۴۹	۶۷۴۶	^(۱) ۸۶۶۸	^(۱) ۷۴۲۸	^(۱) ۸۱۸۷	۷۶۳۳	۷۱۶۱
امریکای شمالی	۸۵۶۲	۷۹۴۰	۷۲۱۳	^(۱) ۶۷۰۹	^(۱) ۶۹۰۶	^(۱) ۷۸۰۵	۸۸۴۳	۱۰۰۶۲
امریکای لاتین	۶۸۷۲	۷۷۲۱	۹۳۱۷	۹۶۳۰	^(۱) ۹۷۹۱	^(۱) ۹۶۸۶	۹۶۸۴	۹۷۲۶
اروپای شرقی	۱۱۲۷۵	۷۰۵۳	۷۶۳۱	۱۲۶۴۷	۱۲۶۱۳	۱۲۶۲۵	۱۲۷۵۸	۱۲۷۸۲
اروپای غربی	۴۰۸۵	۵۷۹۶	۶۲۸۸	۳۵۳۰	۳۱۹۶	۲۸۸۸	۲۷۲۴	۲۷۵۲
خاورمیانه	۱۶۰۷۷	۱۸۸۵۶	۲۱۴۱۰	۲۱۰۳۱	۲۳۰۰۵	۲۴۱۰۷	۲۳۸۴۵	۲۳۵۱۵

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

۷-۲۴- متوسط صادرات^(۱) نفت خام جهان بر حسب منطقه (هزار بشکه در روز)

منطقه	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جهان	۲۷۱۳۵	۳۲۲۵۱	۳۸۸۰۰	۴۱۱۵۹	۴۱۲۸۲	۴۱۸۹۴	۴۰۷۹۶	۴۰۰۸۴
آسیا و اقیانوسیه	۲۰۹۹	۲۲۵۰	۲۲۳۰	۱۵۶۵	۱۳۶۴	۱۳۱۳	۱۲۵۱	۱۲۲۱
افریقا	۴۳۴۸	۴۵۹۷	۵۲۰۹	۷۶۳۵	۶۶۳۵	۶۹۹۷	۶۵۲۶	۵۷۷۴
امریکای شمالی	۷۶۳	۱۱۵۳	۱۲۳۱	۱۵۲۰	۱۷۴۵	۱۸۷۲	۲۱۸۱	۲۶۱۱
امریکای لاتین	۳۱۴۹	۴۲۴۸	۴۹۰۶	۴۶۲۴	۴۵۳۱	۴۶۰۵	۴۴۰۹	۵۰۰۱
اروپای شرقی	۲۱۳۳	۱۸۸۹	۴۱۴۵	۷۲۷۳	۷۰۱۱	۶۹۶۸	۶۹۶۴	۶۷۹۸
اروپای غربی	۲۵۶۵	۴۲۵۰	۴۹۹۱	۲۵۵۵	۲۲۲۲	۲۰۶۲	۱۹۶۸	۱۸۸۵
خاورمیانه	۱۲۰۷۸	۱۳۸۶۴	۱۶۰۸۸	۱۵۹۸۸	۱۷۷۷۲	۱۸۰۷۷	۱۷۴۹۷	۱۶۷۹۳

(۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، صادرات مجدد، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می باشد.

(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

۸- ۲۴- متوسط تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جمع	۲۲۷۸۳ ^(۱)	۲۵۵۹۰ ^(۱)	۲۸۸۹۴ ^(۱)	۲۹۲۴۹	۳۰۱۲۱	۳۲۴۲۵	۳۱۶۰۴	۳۰۶۸۳
آنگولا	۴۷۴	۶۰۷	۷۳۶	۱۷۵۸	۱۶۱۸	۱۷۰۴	۱۷۰۱	۱۶۵۴
اکوادور	۲۸۶	۳۸۱	۳۹۲	۴۷۶	۵۰۰	۵۰۴	۵۲۶	۵۵۷
الجزایر	۷۸۴	۷۵۳	۷۹۶	۱۱۹۰	۱۱۶۲	۱۲۰۰	۱۲۰۳	۱۱۹۳
امارات متحده عربی	۱۷۶۳	۲۱۴۸	۲۱۷۵	۲۳۲۴	۲۵۶۴	۲۶۵۳	۲۷۹۷	۲۷۹۴
ایران، جمهوری اسلامی	۳۱۳۵	۳۵۹۵	۳۶۶۱	۳۵۴۴	۳۵۷۶	۳۷۴۰	۳۵۷۵	۳۱۱۷
عراق	۲۱۱۳	۷۳۷	۲۸۱۰	۲۳۵۸	۲۶۵۳	۲۹۴۲	۲۹۸۰ ^(۲)	۳۱۱۱
عربستان سعودی ^(۳)	۶۴۱۳	۸۰۲۳	۸۰۹۵	۸۱۶۶	۹۳۱۱	۹۷۶۳	۹۶۳۷	۹۷۱۳
قطر	۴۰۶	۳۹۰	۶۴۸	۷۳۳	۷۳۴	۷۳۴	۷۲۴	۷۰۹
کویت ^(۳)	۸۵۹	۲۰۰۷	۱۹۹۶	۲۳۱۲	۲۶۵۹	۲۹۷۸	۲۹۲۵	۲۸۶۷
لیبی، جماهیر عربی	۱۳۸۹	۱۳۹۹	۱۳۴۷	۱۴۸۷	۴۹۰	۱۴۵۰	۹۹۳	۴۸۰
نیجریه	۱۷۲۷	۱۸۴۳	۲۰۵۴	۲۰۴۸	۱۹۷۵	۱۹۵۴	۱۷۵۴	۱۸۰۷
ونزوئلا	۲۱۳۵	۲۳۷۹	۲۸۹۱	۲۸۵۴	۲۸۸۱	۲۸۰۴	۲۷۹۰	۲۶۸۳

۱) شامل ارقام مربوط به کشور اندونزی در سال های ۱۹۹۰، ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ترتیب معادل ۱۲۹۹، ۱۳۲۸ و ۱۲۷۳ هزار بشکه در روز می باشد. لازم به ذکر است کشور اندونزی از سال ۲۰۰۸ از سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) خارج شده است.

۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

۳) شامل سهم تولید از منطقه بی طرف می باشد.

مأخذ - سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۹- ۲۴- متوسط صادرات^(۱) نفت خام کشورهای عضو اوپک

(هزار بشکه در روز)

کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جمع	۱۶۵۳۸ ^(۲)	۱۸۹۴۰ ^(۲)	۲۱۵۲۹ ^(۲)	۲۲۸۰۶ ^(۲)	۲۳۷۳۴ ^(۲)	۲۵۰۷۰ ^(۲)	۲۳۶۴۷ ^(۲)	۲۲۶۴۴
آنگولا	۴۲۹	۵۶۷	۷۴۹	۱۷۱۱ ^(۳)	۱۵۴۶ ^(۳)	۱۶۶۳	۱۶۶۹	۱۶۰۸
اکوادور	۱۸۰	۲۷۱	۲۵۲	۳۴۰	۳۳۴ ^(۳)	۳۵۸ ^(۳)	۳۸۸	۴۲۲
الجزایر	۲۸۱	۳۳۳	۴۶۱	۷۰۹	۸۴۳ ^(۳)	۸۰۹	۷۴۴	۶۲۳
امارات متحده عربی	۱۷۶۲	۱۹۲۵	۱۸۱۵	۲۱۰۴ ^(۳)	۲۴۵۷	۲۴۴۵	۲۷۰۱	۲۴۹۷
ایران، جمهوری اسلامی	۲۲۲۰	۲۶۲۱	۲۴۹۲	۲۲۴۸ ^(۳)	۲۵۳۷	۲۱۰۲	۱۲۱۵	۱۱۰۹
عراق	۱۵۹۶	۶۴	۲۰۴۰	۱۸۹۰	۲۱۶۶	۲۴۲۳	۲۳۹۰	۲۵۱۶
عربستان سعودی	۴۵۰۰	۶۲۹۱	۶۲۵۳	۶۶۴۴	۷۲۱۸	۷۵۵۷	۷۵۷۱	۷۱۵۳
قطر	۳۴۸	۳۳۳	۶۱۸	۵۸۷ ^(۳)	۵۸۸	۵۸۸	۵۹۹	۵۹۵
کویت	۶۴۵	۱۱۸۶	۱۲۳۱	۱۴۳۰	۱۸۱۶	۲۰۷۰	۲۰۵۸	۱۹۹۵
لیبی، جماهیر عربی	۱۰۹۰	۱۱۲۰	۱۰۰۵	۱۱۱۸	۳۰۰	۹۶۲	۵۸۹	۴۱
نیجریه	۱۵۵۰	۱۶۶۵	۱۹۸۶	۲۴۶۴	۲۳۷۷	۲۳۶۸	۲۱۹۳	۲۱۲۰
ونزوئلا	۱۲۴۲	۱۸۲۰	۲۰۰۴	۱۵۶۲	۱۵۵۳	۱۷۲۵	۱۵۲۸ ^(۳)	۱۹۶۵

۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی هایی می باشد.

۲) شامل ارقام مربوط به کشور اندونزی در سال های ۱۹۹۰، ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ترتیب معادل ۶۸۵، ۷۴۴ و ۶۲۳ هزار بشکه در روز می باشد. لازم به ذکر است کشور اندونزی از سال ۲۰۰۸ از سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) خارج شده است.

۳) ارقام تجدید نظر شده است.

مأخذ - سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ).

۱۰-۲۴ - متوسط صادرات^(۱) فراورده‌های نفتی کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰ ^(۲)	۲۰۱۱ ^(۲)	۲۰۱۲ ^(۲)	۲۰۱۳ ^(۲)	۲۰۱۴
جمع	۳۶۴۱ ^(۳)	۴۲۶۷ ^(۳)	۴۵۹۸ ^(۳)	۳۹۶۲	۴۶۰۱	۴۴۷۳	۴۶۳۶	۴۴۹۸
آنگولا	۹	۱۴	۱۷	۳۱	۳۱	۳۰	۳۲	۳۱
اکوادور	۳۱	۳۶	۴۴	۲۸	۲۹	۲۷	۲۰	۸
الجزایر	۴۵۳	۳۹۶	۵۴۴	۳۱۵	۴۹۲	۴۴۹	۴۵۳	۵۸۳
امارات متحده عربی	۱۶۵	۲۶۹	۳۹۲	۳۳۷	۶۰۴	۶۵۴	۸۰۳	۷۶۰
ایران، جمهوری اسلامی	۶۰	۱۶۶	۳۴۷	۳۶۸	۴۴۱	۴۵۶	۳۹۴	۴۷۰
عراق	۱۲۶	۱۸	۲۳	۵	۱	۲	۱۲	۹
عربستان سعودی	۱۳۰۶	۱۳۲۲	۱۲۲۸	۹۵۱	۹۰۲	۸۶۲	۷۹۴	۹۸۸
قطر	۷۴	۹۸	۷۵	۳۲۲	۵۱۰	۴۶۶	۵۱۱	۵۲۲
کویت	۳۸۰	۷۹۴	۶۷۵	۷۷۳	۷۵۹	۸۰۴	۸۰۵	۷۵۱
لیبی، جماهیر عربی	۱۵۰	۱۳۳	۲۳۷	۵۰	۲۱	۳۹	۷۶	۱۵
نیجریه	۳۰	۳۹	۴۷	۲۳	۲۴	۸	۲۳	۴۹
ونزوئلا	۶۱۷	۶۸۸	۷۸۰	۷۶۰	۷۸۶	۶۷۴	۷۱۳	۳۱۲

(۱) اطلاعات شامل تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.

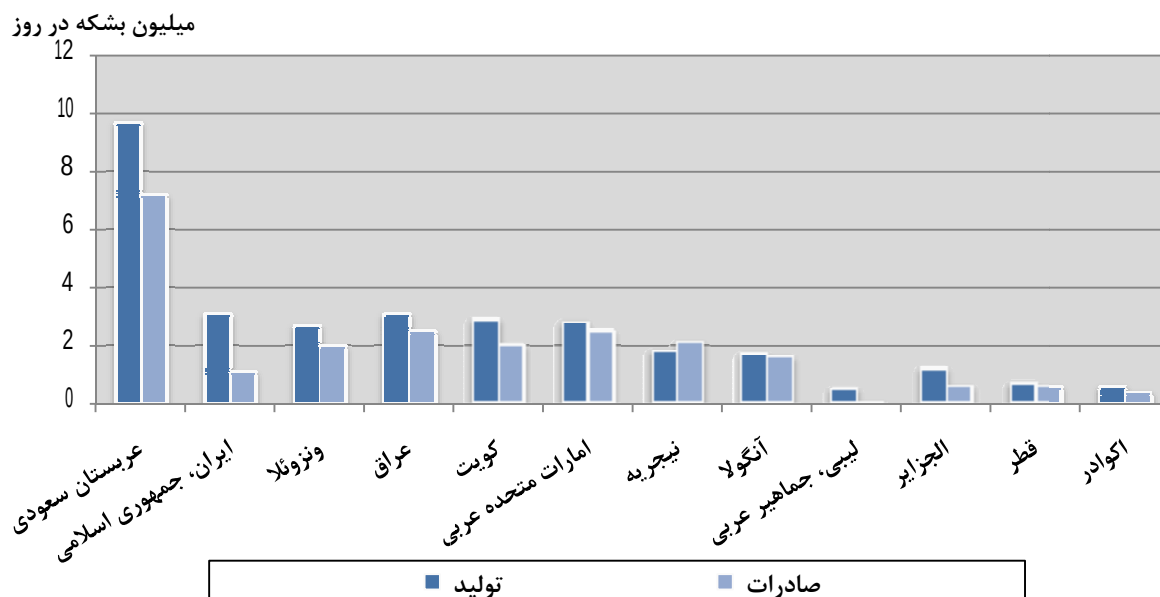
(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

(۳) شامل ارقام مربوط به کشور اندونزی در سال‌های ۱۹۹۰، ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ترتیب معادل ۲۴۰، ۲۹۴ و ۱۸۹ هزار بشکه در روز می‌باشد. لازم به ذکر

است کشور اندونزی از سال ۲۰۰۸ از سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) خارج شده است.

مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر.پ).

3-24 - تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: 2014

مبنا: جداول 8-24 و 9-24

۱۱- ۲۴- متوسط مصرف فراورده‌های نفتی در کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جمع	(۱) ۳۸۲۱	(۱) ۴۴۳۳	(۱) ۵۱۱۸	۸۰۹۷	۸۳۴۱	۸۶۷۸	۹۰۳۸	۹۳۰۰
آنگولا	۲۷	۲۸	۳۶	۹۵	۱۰۵	۱۱۹	۱۲۸	۱۳۹
اکوادور	۸۷	۱۰۵	۱۲۰	۲۴۲	۲۵۸	۲۶۴	۲۷۰	۲۸۱
الجزایر	۱۸۷	۱۷۳	۱۸۸	۳۴۴	۳۳۰	۳۵۱	۳۷۷	۳۹۰
امارات متحده عربی	۱۲۰	۱۳۶	۱۴۵	۵۹۱	(۲) ۶۱۸	۶۳۸	(۲) ۶۶۵	۷۲۰
ایران، جمهوری اسلامی	۱۰۰۲	۱۱۴۱	۱۱۸۹	۱۸۲۰	۱۷۸۴	(۲) ۱۷۶۵	۱۷۷۶	۱۸۴۶
عراق	۳۳۸	۴۰۴	۴۵۲	۶۹۴	۷۵۲	۸۰۳	۸۳۵	۸۱۵
عربستان سعودی	۶۴۷	۷۲۴	۹۰۲	۲۶۰۰	۲۷۲۷	۲۸۷۳	۲۹۹۴	۳۱۶۳
قطر	۲۵	۳۰	۳۵	۱۰۷	۱۲۳	۱۲۳	۱۴۷	۱۶۶
کویت	۵۱	۱۱۸	۱۵۳	۳۵۸	۳۶۱	۳۷۷	۳۸۰	۳۸۸
لیبی، جماهیر عربی	۱۴۳	۱۹۶	۲۰۲	۳۰۱	۲۳۱	۲۳۶	۲۵۰	۲۴۵
نیجریه	۱۶۰	۱۸۷	۲۱۴	۲۷۱	۳۱۱	۳۴۴	۳۸۵	۳۹۶
ونزوئلا	۴۰۰	۴۱۶	۴۸۶	۶۷۵	۷۴۲	۷۸۶	۸۳۱	۷۵۲

(۱) شامل ارقام مربوط به کشور اندونزی در سال‌ها ۱۹۹۰، ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ترتیب معادل ۶۳۴، ۷۷۵ و ۹۹۶ هزار بشکه در روز می باشد. لازم به ذکر است کشور اندونزی از سال ۲۰۰۸ از سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک) خارج شده است.

(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

۱۲- ۲۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه (میلیارد مترمکعب)

منطقه	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جهان	۱۲۹۸۳۰	۱۴۲۶۶۷	۱۵۹۷۷۶	(۱) ۱۹۳۲۳۹	(۱) ۱۹۶۶۹۶	(۱) ۲۰۰۰۶۹	(۱) ۱۹۹۴۱۰	۲۰۱۱۴۰
آسیا و اقیانوسیه	۱۰۹۲۸	۱۱۷۳۲	۱۲۴۶۹	۱۵۸۲۷	۱۶۵۲۶	۱۶۷۵۷	(۱) ۱۶۸۹۱	۱۶۹۴۳
افریقا	۸۵۲۴	۹۹۲۳	۱۲۴۶۳	۱۴۴۶۳	۱۴۵۹۷	۱۴۵۶۹	۱۴۴۹۸	۱۴۴۹۴
امریکای شمالی	۷۵۲۱	۶۶۰۶	۶۷۰۸	۹۷۰۱	۱۰۵۲۴	(۱) ۱۱۱۲۱	(۱) ۱۰۴۲۴	۱۱۶۰۸
امریکای لاتین	۷۵۳۸	۷۹۳۲	۷۷۲۰	۸۳۲۵	۷۸۸۶	۷۹۴۷	(۱) ۸۰۶۱	۸۰۱۰
اروپای شرقی	۵۱۶۰۰	۵۴۴۱۸	۵۳۱۶۰	(۱) ۶۱۰۳۴	(۱) ۶۲۵۸۲	(۱) ۶۴۸۰۵	(۱) ۶۴۸۶۷	۶۵۵۱۹
اروپای غربی	۵۷۰۵	۶۴۲۱	۷۴۴۶	۵۰۰۱	۴۷۹۹	۴۷۳۹	۴۶۰۴	۴۴۵۷
خاورمیانه	۳۸۰۱۴	۴۵۶۳۵	۵۹۸۱۱	(۱) ۷۸۸۸۹	۷۹۵۸۱	۸۰۱۳۱	۸۰۰۶۵	۸۰۱۰۹

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

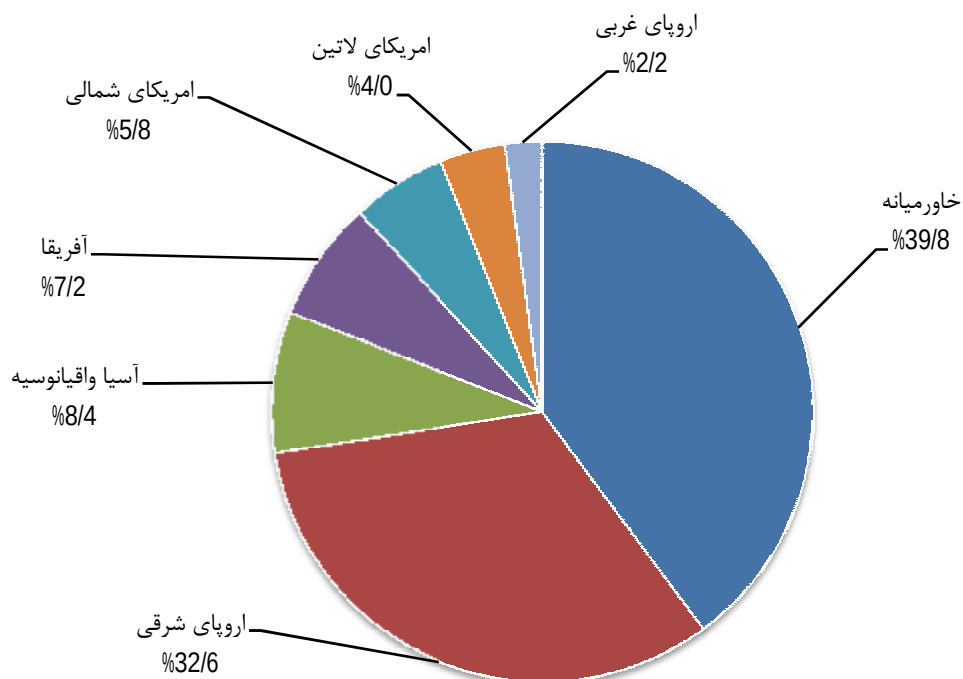
۱۳- ۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان بر حسب منطقه (میلیارد مترمکعب)

منطقه	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	(۱) ۲۰۱۳	۲۰۱۴
جهان	۲۰۳۱۵۷۸	۲۱۶۵۷۶۵	۲۴۴۷۶۸۵	(۱) ۳۳۰۰۷۰۶	(۱) ۳۳۴۳۳۰۶	(۱) ۳۴۸۲۶۷۴	(۱) ۳۵۳۱۸۳۷	۳۵۶۶۲۴۹
آسیا و اقیانوسیه	۱۵۱۱۷۰	۲۱۰۴۷۰	۲۷۳۴۷۵	(۱) ۴۸۲۰۶۸	(۱) ۴۷۶۶۲۳	(۱) ۴۸۴۸۷۷	(۱) ۴۹۲۶۲۶	۵۱۷۱۳۳
افریقا	۷۰۸۹۰	۸۲۲۹۶	۱۲۵۵۸۹	(۱) ۲۱۱۴۹۲	(۱) ۲۱۳۳۶۲	(۱) ۲۲۷۹۵۰	(۱) ۲۱۲۷۹۳	۲۱۲۳۴۲
امریکای شمالی	۶۱۱۱۹۴	۶۸۵۳۲۸	۷۲۶۴۳۴	۸۰۰۶۱۲	۸۰۹۹۲۳	۸۳۹۵۲۱	۸۴۵۱۹۳	۸۹۰۸۰۳
امریکای لاتین	۸۵۶۹۶	۹۹۶۳۰	۱۳۱۴۶۱	(۱) ۲۱۱۱۵۷	(۱) ۲۱۲۱۱۸	(۱) ۲۱۶۳۵۷	(۱) ۲۱۸۰۵۷	۲۱۸۴۳۴
اروپای شرقی	۸۰۳۰۳۸	۶۹۳۵۳۳	۶۹۹۰۹۷	(۱) ۷۸۶۳۴۳	(۱) ۸۱۹۴۲۹	(۱) ۸۵۶۶۴۹	(۱) ۸۸۰۶۹۶	۸۵۵۴۷۸
اروپای غربی	۲۰۳۸۵۰	۲۴۱۸۰۰	۲۸۲۶۳۰	(۱) ۲۸۱۷۲۸	(۱) ۲۵۷۳۱۴	(۱) ۲۶۷۷۳۵	(۱) ۲۶۳۱۸۷	۲۴۶۲۱۲
خاورمیانه	۱۰۵۷۴۰	۱۵۲۷۰۸	۲۰۹۰۰۰	(۱) ۵۲۷۳۰۶	(۱) ۵۵۴۵۳۶	(۱) ۵۸۹۵۸۵	(۱) ۶۱۹۲۸۵	۶۲۵۸۴۸

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر.پ.).

4- 24- توزیع ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان برحسب منطقه : 2014

منبع: جدول 12- 24

۱۴- ۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک (میلیون مترمکعب)

کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴
جمع	(۱) ۲۲۶۲۹۶	(۱) ۲۹۴۸۴۴	(۱) ۳۸۴۴۱۵	۶۲۰۸۱۹	۶۴۶۷۰۸	۷۰۰۴۱۸	۷۰۸۷۹۶	۷۲۶۲۵۹
آنگولا	۵۴۰	۵۶۰	۵۷۰	۷۳۳	۷۵۲	۷۶۰	۹۲۵	۷۳۲
اکوادور	۱۰۰	۱۲۰	۱۴۰	۳۳۰	۲۴۱	۵۱۷	۵۱۵	۵۷۸
الجزایر	۵۱۶۰۰	۵۵۶۲۲	۸۳۱۱۹	۸۴۶۱۵	۸۲۷۶۷	۸۶۴۵۴	۷۹۶۴۷	۸۳۲۹۶
امارات متحده عربی	۲۲۱۱۰	۳۱۳۲۰	۳۸۳۸۰	۵۱۲۸۲	۵۲۳۰۸	۵۴۳۰۰	۵۴۶۰۰	۵۴۲۴۵
ایران، جمهوری اسلامی	۲۴۲۰۰	۳۸۶۰۰	۶۰۲۴۰	۱۸۷۳۵۷	۱۸۸۷۵۳	۲۰۲۴۳۱	۱۹۹۲۹۳	۲۱۲۷۹۶
عراق	۳۹۸۰	۳۱۷۰	۳۱۵۰	۱۳۰۳	۸۷۶	۶۴۶	۱۱۷۹	۹۰۴
عربستان سعودی	۳۳۵۲۰	۴۲۹۳۰	۴۹۸۱۰	۸۷۶۶۰	۹۲۲۶۰	۹۹۳۳۰	۱۰۰۰۳۰	۱۰۲۳۸۰
قطر	۶۳۰۰	۱۳۵۰۰	۲۴۹۰۰	۱۳۱۱۶۵	۱۴۵۲۷۱	۱۵۷۰۵۰	۱۷۷۶۰۲	۱۷۴۰۵۷
کویت	۴۱۹۰	۹۲۷۸	۹۶۰۰	۱۱۷۳۳	۱۳۵۳۳	۱۵۵۱۵	۱۶۳۱۱	۱۵۰۲۹
لیبی، جماهیر عربی	۶۲۰۰	۶۳۴۰	۵۸۸۰	۱۶۸۱۴	۷۸۵۵	۱۸۱۱۸	۱۸۴۶۳	۱۶۵۲۳
نیجریه	۴۰۱۰	۴۸۴۴	۱۲۴۶۰	۲۸۰۹۹	۴۱۳۲۳	۴۲۵۷۱	۳۸۴۱۱	۴۳۴۱۱
ونزوئلا	۲۱۹۶۶	۲۵۲۰۰	۲۷۸۰۱	۱۹۷۲۸	۲۰۷۶۹	۲۲۷۲۶	۲۱۸۲۰	۲۱۸۷۸

(۱) شامل ارقام مربوط به کشور اندونزی در سال‌های ۱۹۹۰، ۱۹۹۵ و ۲۰۰۰ به ترتیب معادل ۴۷۵۸۰، ۶۳۳۰ و ۶۸۳۶۵ میلیون متر مکعب می‌باشد. لازم به ذکر است کشور اندونزی از سال ۲۰۰۸ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده است.
 مأخذ - سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک)، (ر.پ).